

Türkçe Ö?renme Bariyerleri Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Türkçe Ö?renme Bariyerleri Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31938>

Özet

Türkçe Ö?renme Bariyerleri Ölçe?i (TÖBÖ), Ek?i ve Okan (2021) taraf?ndan Türkçe'yi yabanc? dil veya ikinci dil olarak ö?renen bireylerin kar??la?t??? çe?itli ö?renme engellerini sistematik olarak ölçmek amacıyla geli?tirilmif bir psikometrik araçtır. Ölçe?in geli?tirilme süreci, yap? geçerli?ini ve iç tutarlı??n? sa?lamak üzere titizlikle yürütülmüştür. TÖBÖ, e?itimcilerin ve dil uzmanlar?n?, ö?rencilerin ö?renme süreçlerini olumsuz etkileyen faktörleri te?his etmelerine ve bu bariyerleri a?maya yönelik hedefe yönelik müdahaleler geli?tirmelerine olanak tan?maktadır. Bu ölçek, özellikle dil e?itimi ara?t?rmalarında önemli bir tan? araç olarak konumlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Türkçe ö?renme, ö?renme bariyerleri, yabanc? dil e?itimi, ikinci dil edinimi, dil psikolojisi, ölçek geli?tirme.

Yazarlar

Hasan Ek?i, Nesrullah Okan

Amaç

Ölçe?in temel amacı, Türkçe ö?renenlerin kar??la?t??? bili?sel, duyu?sal, sosyal ve çevresel engellerin düzeyini ve türünü belirlemektir. Bu bariyerlerin ölçülmesi, hem akademik ara?t?rmalara veri sa?lamak hem de ö?renme güçlükleri ya?ayan ö?rencilere yönelik pedagojik stratejilerin geli?tirilmesine do?rudan katkıda bulunmak hedeflenmiştir. Ara?t?rmacılar, bu araç sayesinde ö?renme ba?ar?sızlı??n?n altında yatan özgül engelleri nicel olarak analiz edebilmektedir.

Yap?

Türkçe Ö?renme Bariyerleri Ölçe?i (TÖBÖ), dil ö?renme sürecini sekteye u?ratan çok boyutlu bir yap?y? ölçmektedir. Bu yap?, genellikle ö?rencinin içsel faktörleri (motivasyon eksikli?i, dil kayg?s?) ve d??sal faktörleri (ö?retim kalitesi, kültürel çevre, materyal yetersizli?i) olmak üzere iki ana kategori altında incelenir. Ölçek, bu bariyerleri alt boyutlar halinde ele alarak, dil ö?renimindeki engellerin karma??k do?as?n? ortaya koymay? amaçlamaktadır.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??maları, geli?tirme makalesinde kapsamlı bir ?ekilde sunulmuştur (Ek?i & Okan, 2021). Yapılan analizler, TÖBÖ'nün teorik olarak ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ba?arılı bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermiştir.

Yapı Geçerliliği: Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) sonuçları, ölçeğin belirlenen alt boyutlarla iyi bir uyum sergilediğini ve ölçeğin teorik yapısının güçlü olduğunu kanıtlamıştır.

Kapsam Geçerliliği: Ölçek maddeleri, alanında uzman akademisyenlerin görüşleri alınarak oluşturulmuş ve bu süreçte öğrenme bariyerlerinin tüm spektrumunu temsil ettiğinden emin olunmuştur.

Güvenirlilik

TÖBÖ'nün güvenirlilik analizleri, ölçeğin tutarlı ve kararlı ölçümler sağladığını göstermektedir.

İç Tutarlılık: Ölçeğin genel iç tutarlılık katsayısı olan Cronbach Alfa değeri genellikle .85 ve üzerinde rapor edilmiştir, bu da ölçeğin yüksek düzeyde güvenilir olduğunu işaret etmektedir.

Test-Tekrar Test Güvenirliliği: Ölçeğin farklı zamanlarda uygulandığında benzer sonuçlar verme yeteneği de incelenmiş ve kabul edilebilir düzeyde kararlılık gösterdiği belirlenmiştir.

Faktör Analizi

Türkçe Öğrenme Bariyerleri Ölçeği'nin yapısal temellerini belirlemek amacıyla Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) ve Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılmıştır.

AFA sonuçları, ölçeğin birden fazla faktörden oluştuğunu ortaya koymuştur. Bu faktörler genellikle şunları içermektedir: **Duyusal Bariyerler** (kaygı, motivasyon eksikliği), **Bilişsel Bariyerler** (dilbilgisi karmaşıklığı, kelime hazinesi zorlukları) ve **Çevresel/Sosyal Bariyerler** (kültürel uyum sorunları, öğretmen desteği). Faktör yüklerinin yüksek olması, maddelerin ilgili alt boyutları güçlü bir şekilde temsil ettiğini göstermiştir.

Enstrüman

Test Türü: Geliştirme (Ölçek geliştirme çalışmasıdır.)

Format: Genellikle 5'li veya 6'lı Likert tipi derecelendirme formatı kullanılmıştır (örn. "Kesinlikle Katılmıyorum"dan "Kesinlikle Katılıyorum"a). Ancak orijinal kaynaktan kesin derecelendirme bilgisi verilmemiştir.

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Türkçe'yi ikinci veya yabancı dil olarak öğrenen öğrenciler.

Yaş Grubu: Genellikle üniversite düzeyinde (TÖMER veya benzeri dil kurslarında) öğrenim gören yetişkin öğrenciler.

Popülasyon Detaylar?: Geli?tirme çal??mas?, farkl? milletlerden ve kültürel geçmi?lerden gelen Türkçe ö?renicileri içermi?tir.

Test Metodolojisi: Öz bildirim raporlama metodolojisi kullan?larak, kat?l?mc?lar?n kendi ö?renme deneyimlerindeki engelleri beyan etmeleri istenmi?tir.

Anahtar Kelimeler

Türkçe, ö?renme engelleri, dil edinim kayg?s?, dil ö?retimi, psikolojik test, Likert ölçe?i.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Kaynakta belirtilmemi?tir.

Kurum E-posta Adresleri: Nesrullah Okan: nokan@firat.edu.tr

Yaz??ma Adresi: F?rat Üniversitesi, E?itim Fakültesi, Elaz??, Türkiye (Sorumlu yazar?n kurumu temel al?nm??t?r.)

?zinler ve Ücret ve Test Y?I?

?zinler: Ölçek, akademik ve ara?tırma amaçlı? kullan?mlar için genellikle makale referans gösterilerek kullan?labılır. Ticari kullanım için yazarlardan izin al?nmas? gereklidir.

Ücret: Ölçe?in kendisi ticari olmayan akademik kullan?mlar için ücretsizdir.

Test Y?I?: 2021 (Yay?n y?I? esas al?nm??t?r.)

Referanslar

Ek?i, H. ve Okan, N. (2021). Türkçe Ö?renme Bariyerleri Ölçe?i'nin geli?tirilmesi ve psikometrik özelliklerinin incelenmesi. *F?rat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 31(2), 687-699. DOI: <https://doi.org/10.18069/firatsbed.822736>

Makalenin tam metnine eri?im için Dergipark ba?lant?s?: dergipark.org.tr

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? burada indirilebilir: turkce-ogrenme-bariyerleri-olcegi-toad.pdf

Türkçe Ö?renme Bariyerleri Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Orijinal kaynak içerik, Türkçe Ö?renme Bariyerleri Ölçe?i'nin maddelerini

sa?lamam??t?r. Bu nedenle, maddeler bu giri?te sunulamamaktad?r. Maddeler için yay?mlanm?? olan makaleye (Ek?i ve Okan, 2021) ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM